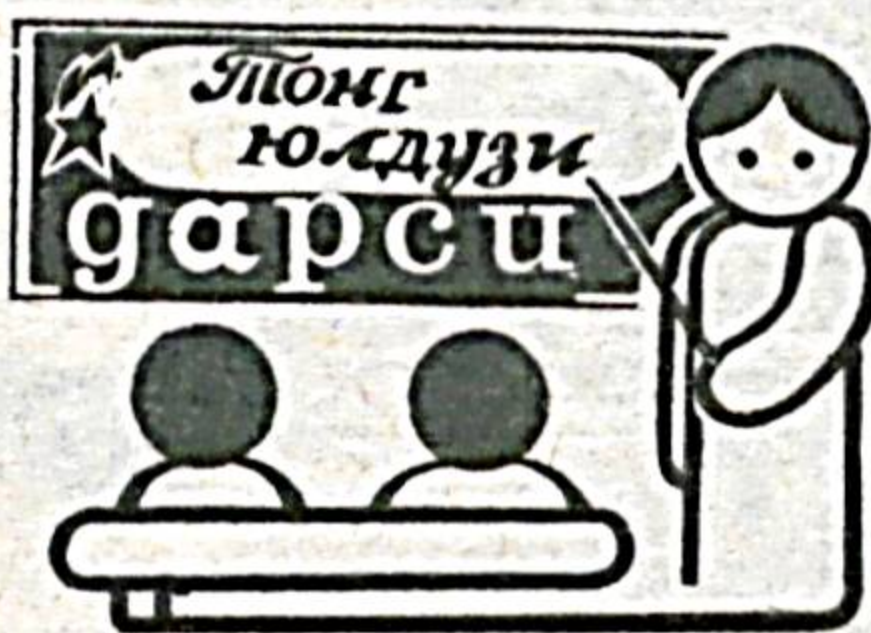

Ўзбекистон болалари ва ўсмирларининг газетаси

ДИҚҚАТ! ДИҚҚАТ!

Эсингизда бўлса, Республикада мактабларида "Тоғ юлдузи" ("Ленин учқуни")нинг анъанавий, ҳаммага манзур дарслари ўтказилар эди. "Иқтисод ва биз", "Ёзувчилар дарс ўтади", "Жиноят ва жазо" каби туркум сабоқлар эса болаларга манзур бўлган. Шундай қилиб, биз келаётган 15 МАЙ КУНИ ЖИЗЗАХ ВИЛОЯТИ, ФОРИШ ТУМАНИ, ГАРАША ҚИШЛОҒИДАГИ 79-МАКТАБДА "ИШ-БИЛАРМОНЛИК НИМА? ТАДБИРКОРЛИК-ЧИ?" МАВЗУИДА "ТОҶИГ ҶОЛДУЗИ" ДАРСЛАРИНИ ЎТҚАЗИШГА ҚАРОР ҚИЛДИК. Ушбу дарсларни Фориш тумани хўжаликлари, корхона ва муассасаларида хизмат қиладиган иқтисодчилар, раҳбарлар, фермерлар, пудратчилар олиб борадилар. Болаларга қандай қилиб иш-билармонлик ва тадбиркорлик қобилиятларини намоён этиш хусусида ҳикоя қиладилар.

Кейинги йилларда ёш авлоднинг етук, баркамол, маънавияти юксак бўлиб вояга етишиши учун берилётган эътибор катталарни — ота-оналар, ўқитувчилар, боғча тарбиячилари, мактабдан ташқари муассасалар ходимларини беҳад хурсанд қиляпти. Бизнинг кашшофлар уйи (ҳозирги Болалар ва Ўсмирлар ижодкорлик маркази) ходимлари ҳам муассасамиз учун янги бино берилганида жуда хурсанд бўлишган эди. Чунки, болалар 1971 йилда ташкил этилиб, Калинин номидаги мактабнинг эски биносига жойлашган кашшофлар уйида машгулотларни

тимоний—таъминот бўлими ва яна бир қанча ташкилотларга ажратилган экан бу жой. Бизга эса қурилган йили номуълум, авваллари касалхона бўлган эски бинога кўчиб ўтишни буюришди. Бу ишдан нафақат ижод маркази ходимлари, кечагина янги бинога кўчиб ўтиб, севинчини ичига сигдириб юрган болалар ҳам жуда ранжишди...

Кейинги йилларда ёшлар камолотида оид қатор ҳукумат қарорлари, турли фармон ва низомилар ишлаб чиқилди. "Мактабдан ташқари муассасалар Низоми"да: "Мактабдан ташқари муассасалар

Ташвишли мактуб

Истеъдодлар йўлига ғов бўлманг!

Ўтказишар эди. Янги қуриб битказилган бино 1987 йилда кашшофлар уйи ихтиёрига берилди. Болалар яйраб тўғаракларга қатнай бошлашди. Аммо хурсандчилигимиз узокка чўзилмади. 1990 йилда Сўх ва Ленинград давлат хўжаликлари базасида янги Сўх тумани ташкил этилди. Шундан кейин бизнинг муаммолар бошланди.

Тумандаги қатор мактабларнинг директорлари халқ таълими бўлимининг марказдан узокда жойлашганлиги, шунингдек, болалар ва ўсмирлар ижод маркази бўлган мўтабар бинонинг ресторан, чойхона, автостанция олдига қурилиб қолганлигини рўқач қилиб, ҳокимиятга мурожаат қилдилар. Шунга кўра, Сўх тумани ҳокими вазифасини бажарувчи М.Қамбаров томонидан фармойиш чиқарилди. Унда айтилишича, туман халқ таълими бўлими болалар ва ўсмирлар ижод марказига кўчирилиши, марказ эса Қалъа қишлоғидаги халқ таълими бўлими жойлашган бинога кўчиши керак эди. Шундан кейин халқ таълими бўлими марказимизнинг иккинчи қаватида, биз эса биринчи қаватга жойлашдик ва тез кунда бу жойдан ҳам маҳрум бўлдик. Туман ҳарбий комиссариати, иж-

биносини бошқа мақсадларда фойдаланиш, шунингдек бу бинода бошқа ташкилотларнинг доимий жойлашиши тақиқланади" деб айтиб ўтилган. Бунга амал қилишмас экан, демак бу каби ҳужжатлар номигагина қабул қилинар экан-да?!

Жумҳуриятимизда иқтидорли ёшларни танлаш, ўқитиш, уларнинг қобилиятларини янада ўстириш борасида сезиларли ишлар амалга ошириладиган бир пайтда уларнинг қобилиятлари тўлақонли намоён бўлишига кўмаклашиш ўрнига йўллари ғов бўлиш яхши эмас деб ўйлаймиз. Шундай экан, биз туман ҳокимияти, халқ таълими бўлими раҳбарлари шароитни тўғри тушуниб, болалар ва ўсмирлар ижод маркази учун қурилган бинони ўз эгаларига қайтариб берадилар, деган умиддамиз.

Фаргона вилояти, Сўх туманидаги Болалар ва Ўсмирлар ижодкорлик маркази ходимлари: **И.РАҲИМЖОНОВ, Ш.ШАМСИДИНОВ, А.АБДУМАЖИДОВ, М.ТЕШАБОВЕВА, Б.МИРЗОАЛИЕВА, Л.ЎЛМАСОВА, М.ШОДИЕВА, Х.СОБИРОВ, Қ.ХОЛИҚОВ, З.ЗОКИРОВ, И.ШОТОИРОВ, М.ОЛЧИНОВ.**

Кеч куз. Она дарахт сарғайган япроқлар "нидоси"га қулоқ тутгандай маънос чайқалади. Хазонлар изғийди... Бу сукунатни баногоҳ инсон боласининг йиғиси бузди. Бир аёл шошганича атрофга олазarak боқиб, кўксига чинқираётган норасидасини босганча боғ оралаб борарди.

«ПАНОҲ»

2-БЕТ

Ғалаба куни Республика Президенти Ислам Каримов Фармонида кўра, урушда ҳалок бўлган 26 минг жангчи оиласига, 110 минг уруш фахрийси, 1,5 минг байнал-милалчи ногирон аскарга 10 минг сўмдан пул тарқатилди.

«ҲАМ ҚУВОНЧ, ҲАМ ҚАЙҒУ БАЙРАМИ»

3-БЕТ

Шамсиддин ака ҳаёт дарвозаларига калитларни топширмоқда! Илк бора тушунчамизни забт этаётган бу сўзлар, алифбо ортидаги илму маърифат оламига етакламоқда, ватанга эҳтиром, инсонларга эи-елиларча муносабат уйғотмоқда.

«ЮРТИМИЗ ЧИРОҒБОНЛАРИ»

4-БЕТ

Чўпон қизи — Гуландон

Гуландоннинг отаси чўпон. Қишлоқда уни ҳамма ҳурмат қилади. Чунки у жуда меҳнаткаш. Давлат хўжалиги қўй-қўзиларини худди ўзиникидай парвариш қилади. Жониворларга бўлган меҳрини кўриб, фарзандлари Гуландон, Дилором ҳам қўй-қўзиларнинг парваришида оталарига кўмаклашишади.

СУРАТДА: Нурота туманидаги Ғозгон давлат наслчилик заводининг бош чўпони Норқул Меҳмоновнинг қизи Гуландон яйловда отасига кўмаклашиб юрган чоғи.

Е. БОТИРОВ сурагга туширган

ЯНГИ ЛИЦЕЙ

Янги ўқув йили бошида туманимизда иккита лицей ташкил этилган эди. Шунларнинг бирига Менделеев номидаги 27-мактабнинг юқори синф ўқувчилари танлов асосида қабул қилинди. Танловдан аъло даражада ўтган 23 нафар ўқувчи бугунга қадар ўқитувчилари билдирган ишончини оқлаб, учта чоракни ҳам яхши баҳоларга яқунладилар.

Математикага ихтисослаштирилган ушбу лицейнинг барча ўқув хоналари мукамал жиҳозланган. Бу эса ўқувчиларнинг янада яхши билим олишларига кўмак бўлмоқда.

Ф. ТАНГИРОВА.

Сурхондарё вилояти, Денов тумани.

“Мустаҳкамлаш”

тўғараги

Синф эшигига илган эълон ҳаммани қизиқтириб қолди: "Бугундан бошлаб синф қошида "Мустаҳкамлаш" тўғараги ўз фаолиятини бошлайди. Истаганлар иштирок этиши мумкин". "Бу қандай тўғарак?" деган саволга эса ҳеч ким жавоб тополмасди. Биргина Райҳон билан Дилшод жилмайиб қўйишарди.

Дарсдан кейин маълум бўлди ҳаммаси, 8-синф ўқувчилари йил бошида "иккичиларси" ўқиймиз", деб келишиб олишган бўлса-да, баъзи фанлардан "оқсаётган" болалар бор эди. Уларга биров ердан беришини истамас, буни уят ҳисоблашар эди. "Мустаҳкамлаш" тўғараги шунинг учун ўйлаб топилган эди.

— Бу тўғарақда бугун, кеча, аввал кун ўтилганларни такрорлаймиз,—дейди Райҳон Муродова.—Бу эса янги ўтилган теманинг яхши тушунилишига кўмаклашади.

Бу тадбир 8-синф ўқувчилари ўз аҳдларининг устидан чиқишига ердлашади.

Х. ОТАМУРОДОВ,
Қорақалпоғистон жумҳурияти, Амударё тумани,
Навий номидаги мактаб.

«...Тиллари онажон демаган, болалар уйининг боласи...»

Кеч куз. Она дарахт сарғайган япроқлар "нидоси"га кулоқ тутгандай маъюс чайқалади. Хазонлар изғийди... Бу сукунатни баногоҳ инсон боласининг йиғиси бузди.

Бир аёл шошганича атрофга олазарак боқиб, кўксига чинқираётган норасидасини босганча боғ оралаб борарди. У тўғри фонус тагига келиб, гўдагини тинчитиш учун унга кўкрак тутди, гўдак тинчиб, атроф жимжит бўлиб қолди. Бу сукунат аёлни батарроқ чўчитди шекилли, гўдагини хазонларга ётқизди-да, бироз тепасида туриб, сўнг қоронғулик бағрига сингиб кетди.

Бу фожиадан даҳшатга тушган Она дарахт тўлғониб-тўлғониб ўз хазонларини тўка бошлади (Эҳтимол, бу унинг йиғисидир?).

Бола эса тинимсиз чинқирарди. Ниҳоят юқоридан майингина тушаётган хазонлар шитири гўдакнинг эътиборини тортди, бироз тинчланди, маржон кўзларини очиб ҳайрат билан юқорига термулди. Она дарахт эса ўртаниб, хазонларини тўкишда давом этди. Эрта тонгда Она дарахт мутлоқ қуп-қуруқ, сўппайиб турар, унинг бу қиёфаси фарзанд доғида куйиб, бир кечада "тўкилган" онани эслатарди!..

Шу тариқа бу—Она дарахт бегуноҳ гўдакларнинг қанчасини ўз бағрига олди, қанчаси учун паноҳ бўлди.

— Бизга болаларни ҳар хил вазиятларда олиб келишади, — деб ҳикоя қилади С. Раҳимов туманига қарашли 21-болалар уйи директори Холида опа Каримовна, — баъзиларини милиция ходимлари келтиришади, қўлларида фақатгина тўғилганлиги тўғрисида гувоҳнома ёки ташлаб кетишганлиги ҳақидаги бир парча қоғоз. Бу воқеаларни гапиришнинг ўзи оғир, лекин нима ҳам қилардик. Алёша деган ўғлимиз бор. Ўшани, ишонасизми, онаси вокзалда адаштириб, ташлаб кетган. Қўлига 1 сўм бериб, музқаймоқ олиб келгани юборибди, бола қайтиб келгунча онаси йўқ... Ўзи ғоятда зийрак бола. Бизга фарзанд қилиб олиш учун ота-оналар келиб туришади. Алёшани ҳам бир бева аёл олиб кетган эди. Алёша сира "ойи" деб чақиролмабди. Барибир ўзимнинг оймимни топиб оламан, деб тўполон қилармиш. У аёл болани яна бизга олиб келишга мажбур бўлди. Ниҳоятда оғир табиатли бола. Уч ёшли гўдакнинг тасаввурига бу нарсанинг қандай муҳрланиб қолганига ҳам ҳайрон

қоласан, киши.

Яна шундайлар борки, шароитлари ғоятда оғирлигидан бизларга болаларини ташлаб кетишади, токи ўз оилаларини тиклагунарига қадар. Яқинда шундай оилалардан бири келиб уч фарзандини олиб кетди. Ишга кирибди, уй олибди, умуман хурсанд, кўп миннатдорчиликлар билдириб кетди.

Мен деразадан каттакон дарахт остида жимгина ер чўқалаб ўтирган қизчани кузатардим. Қизча атрофда қий-чув қилиб ўйнаб юрган ўртоқларига эътибор бермас, дарахт танасига суяниб олганича дам юқорига — дарахтнинг куюқ шоҳларига, дам ердаги хазонларга термулиб, ўзича нималардир пичирлаб, хаёл сурмоқда эди.

— Бу Зухра, — деди Холида опа, — ғоятда нозик қиз, ёши олтидан ошди. Биз энди уни мактаб ёшидаги болалар уйига кўчиришимиз керак, деярли беш йилдан бери шу ерда. Кўчишини билгандан бери анча хафа. Ҳали бирор марта отаси ёки онаси ҳақида сўрамаган. Уни ҳали бир ёшга тўлмасиданоқ ҳовлидаги боққа кечаси ташлаб кетишган. У ҳам катта бўлаяпти. Эси кираяпти. Кейинги пайтлар кўп хаёл сурадиган бўлиб қолди, ўзи ёлғиз боғ кезадиган одат чиқарди. Туриб-туриб эзилиб кетасан, кўз ёшини ҳеч кимга кўрсатмайди. Фақат узоқ боғда хаёл суриб юради, майли дейман кўнгли бироз таскин топар. Врачларга кўрсатдим, ёшлигидан бунча хаёлпараст бўлмаса, дедим, ўтиб кетади дейишди.

Биласизми бунақа оғир табиатли болалар кўпчиликлари ўртасида ўсиши ғоятда қийин. Қанийди бирорта фарзанд сўраб келган ота-онага Зухрани бериб юборсам, лекин Зухра унамайди. Ўзим ҳам унинг кўнглини оғритишга қўрқаман.

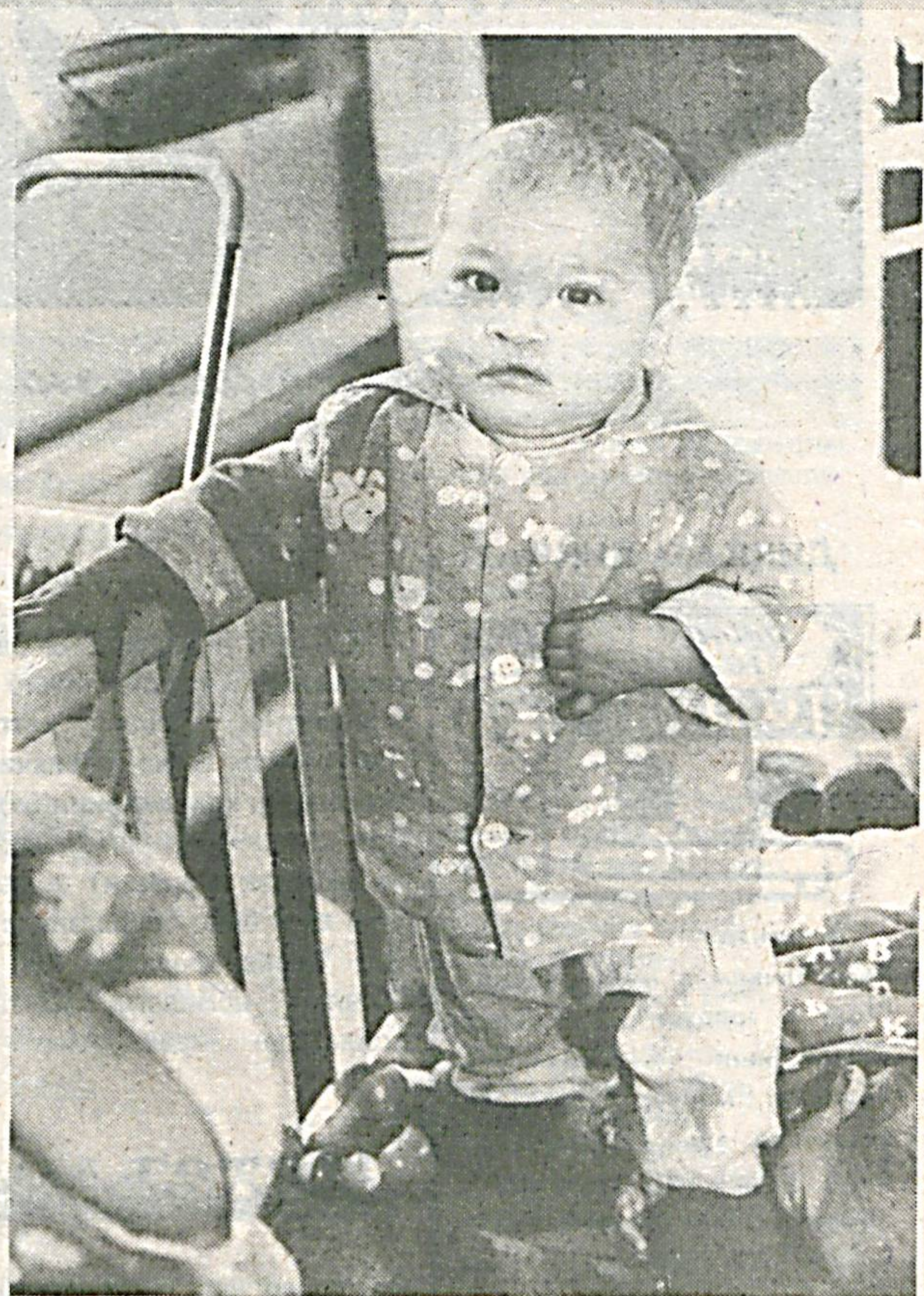
— Холида опа, эҳтимол сизларни айти пайтда қийнайди бирон бир етишмовчиликлар бордир?

— Қийинчилик десангиз тўғрироқ бўлар эди. Етишмовчиликларга келсак ўзингиз ҳам кўраётгандирсиз. Ҳамма нарса болалар учун етарли, озиқ-овқат, кийим-бош — хуллас, ҳамма нарсалар етарли. Лекин бола учун бу нарсаларнинг ҳожати йўқ-ку. Биз ўнта бўлиб унинг бошида парвона бўлайлик, барибир, ўз онасининг ўрнини босолмаймиз.

Баъзи болалар бесабабдан

кечаси билан йиғлаб чиқади. Ҳеч қаери оғримайди, иситмаси йўқ, қорни оч эмас, қани сиз уни тинчитиб кўринг-чи, гўдак ўзи тушунмаган ҳолда ўз онасига талпинади. Унинг бу инжиқлигини фақатгина онаси кўтаради. Шундай пайтларда эзилиб кетасан. Сиз бир тарбиячилар билан суҳбат қилиб кўринг-а, шунда тушунасиз. Умуман бунини тушуниш учун аёл киши бўлиш керак.

— Ҳозир ўзингизга маълум, иқтисод қийин

аҳволда. Бу нарса сизларга ҳам ўз таъсирини ўтказаятгандир, яъни

унинг маслаҳати билан болаларнинг яшаш шароити билан танишиш учун хоналарни бир-бир айланиб чиқдик. Менга тарбиячи Мавлуда опа ҳамроҳлик қилди. Ҳа, ҳамма нарса етарли. Машғулотлар зали, овқатланиш хонаси, дам олиш хонаси, ётоқхона — ҳамма ерда бир хилда озодалик ва саришталик. Бунақа шароитни ўзига тўқ оила ҳам болаларига яратиб бера олиши қийин.

— Олдин ишга келганимда кўниколмай юрдим, — дейди Мавлуда опа. — Ҳаммалари кўнгли ярим болалар, қаттиқроқ гапиришга кўнгил бўлмайди. Одамзот барибир кўникарган. Баъзан ҳайрон қоламан, дийдам қотиб бораётгандир-да, деб ўйлайман. Энг ачинарлиси ҳам шунда. Улар ҳам бунга кўникишган. Болаликдаги энг ҳароратли меҳр — Она меҳри йўқлигига... Худойим уларга ўзи меҳр ато этсин!

Биз болаларни тарк этиб чиқарканмиз, яна дарахтлар остидаги маъюс қизчага — Зухрага кўзимиз тушди. У дарахт пойидаги хазонларни териб, унинг танасини гулчамбар билан ўрарди. Бизга заррача эътибор бермасди.

— Зухра, — дедим секин. У менга бегонасираш билан қаради. — Яхши кўрасанми дарахтларни?

У тасдиқ маъносида бош ирғади. Мен унинг олдида ноқулай аҳволга тушиб қолгандим. Худди аллақандай айб қилиб қўйган одамдай.

— Нега бу дарахтни барглари билан ўраяпсан? — деб сўрашга журъат этдим.

— Яқинда қишу, совуқ қотиб қолади-да. Кейин мен кетсам, ким қарайди бу дарахтга, — деди.

Сабрсиз шамол қизалоқ йиғайтган барглари тўзғитиб юборар, лекин Зухра бунга эътибор бермай яна уларни териб келиб, дарахт танасини ёпиш билан овора бўларди.

Абдумалик БОБОЕВ.
Тошкент шаҳри.

ПАНОХ

сизларни айти пайтда қийнайди бирон бир етишмовчиликлар бордир?

— Қийинчилик десангиз тўғрироқ бўлар эди.

Етишмовчиликларга келсак ўзингиз ҳам кўраётгандирсиз. Ҳамма нарса болалар учун етарли, озиқ-овқат, кийим-бош — хуллас, ҳамма нарсалар етарли. Лекин бола учун бу нарсаларнинг ҳожати йўқ-ку. Биз ўнта бўлиб унинг бошида парвона бўлайлик, барибир, ўз онасининг ўрнини босолмаймиз.

Баъзи болалар бесабабдан

етишмовчиликлар оқибатида ташлаб кетилаётган болалар сони ортаётгандир.

— Бу саволингизга ижобий жавоб беришим мумкин. Бундан уч йил олдин 310 нафар бола тарбия топаётган эди. Ҳозир 140 нафар бола бор. Бунинг сабаби эҳтимол кейинги пайтларда яна динга эътиқод пайдо бўлиб, кишиларнинг ўз инсонлик бурчларини англашаётганлариданмикан деб ўйлайман. Ҳар бир одамнинг инсоф ва виждонини ўзига берсин.

Холида опа билан хайрлашиб,

...Қўл куйиб кулча нон емаган, болалар уйининг боласи...»

Галаба куни Республика Президенти Ислам Каримов Фармонига кўра урушда ҳалок бўлган 26 минг жангчи оиласига, 110 минг уруш фахрийси, 1,5 минг байналмилалчи ногирон аскарга 10 минг сўмдан тарқатилди.

Куни кеча немис-фашист босқинчилари устидан қозонилган буюк галабамизнинг 48-баҳорини

асосида Хайрулла Иноғомов ёзган сценарий бўйича "Мен Ватан ўғлиман" сахна асарини намойиш этишди. Бир парда, уч кўринишли бу сахна асари халқимизнинг асл фарзанди, Совет Иттифоқи Қаҳрамони Тўйчи Эригитовнинг жасоратига бағишланган. Асардаги Хайриниса хола ҳамда Тўйчи ролини ижро этган 10-синф ўқувчилари

Наргиза Раззоқова, Мурод Тўракулов, Тўйчининг синглиси образини ижро этган 1-синф ўқувчиси Дилноза Иноғомова ўз ролларини жуда мохирлик билан ижро этиб, ишонарли тарзда талқин этилди, томоша сўнггида барча йигилган меҳмонлар еш санъаткорларни узок олқишлашди. Кеча сўнггида Байтўғрон қишлоғи уруш фахрийлари номидан Расул ота

Мансуров жангоҳ таассуротлари билан ўртоқлашган бўлса, Тўйчи Эригитовнинг синглиси Аширбиби Эригитова, жияни Тожиқиз Фармонова, Ашт тумани халқ таълими бўлими мудир ва бошқалар сўзга чиқиб, ўқувчилар чиқишларини юксак баҳоладилар. Ушбу учрашув тожик ва ўзбек халқи фарзандлари дўстлигининг, биродарлигининг,

ҳамкорлигининг пойдевори тимсоли сифатида баҳоланди. Меҳмонлар ҳамда мезбонлар эсдалик совгалари алмашишди. Ўз навбатида тожик биродарларимиз мактабимиз ўқитувчилари ҳамда ўқувчиларини Тожикистонга таклиф этидилар.

Мактабимиз ховлисидаги Ватан озодлиги жангларида ҳалок бўлган ҳамқишлоқларимиз хотирасига ўрнатилган ёдгорлик пойи ранго-ранг гуллар билан тўлиб кетди.

Хайрулла ИНОҒОМОВ,
Олий тоифадаги ўқитувчи,
Халқ маорифи аълочиси.

ҲАМ ҚУВОНЧ, ҲАМ ҚАЙҒУ БАЙРАМИ

нишонладик. Ҳам қувонч, ҳам қайғу байрами бўлди бу. Бу куни озодлигимиз, фаровон ҳаётимиз учун жон фидо қилганлар ёдини хотирладик, жангоҳларда қон кечиби қайтган қаҳрамон фахрийларимизни айемлари билан муборакбод этдик.

Халқимизнинг қони, жони эъзизига қўлга киритилган бу галаба жуда қимматга тушган. Ватан ҳимоясига кетиб қайтмаган ўғлини кутаётган онаизорнинг кўзлари ҳамон кўчада. Оталари дийдорига тўелмай қолган фарзандлар ҳали-ҳамон дарак чиқиб қолар, деган умид ва ишонч билан яшамокдалар.

Биргина бизнинг Байтўғрон қишлоғимиздан 500 дан зиёд ҳамқишлоқларимиз Ватан ҳимоясига отланганлар. Шулардан 150 нафар мардларча ҳалок бўлган, 100 дан зиёд ҳамқишлоқларимиз эса бедарак йўқолган.

Яқинда қишлоғимиздаги Ўқтам Усмонов номли 16-мактабда ана шу санага бағишланган учрашув бўлиб ўтди. Учрашувда қишлоғимизнинг уруш ва меҳнат фахрийлари, шунингдек, Тожикистон республикаси, Хўжанд вилоятининг Ашт туманидан келган меҳмонлар ҳам иштирок этишди.

Хайрулла Иноғомов раҳбарлигидаги 9-“Г” синф ўқувчилари кеча қатнашчилари эътиборига “Ҳеч ким ва ҳеч нарса унутилмайди!” мавзусида адабий-мусикали композиция ҳамда, Ашуралли Аҳмедовнинг достони

“Кетка” ўйини.

Д. АҲМАД туширган сурат.

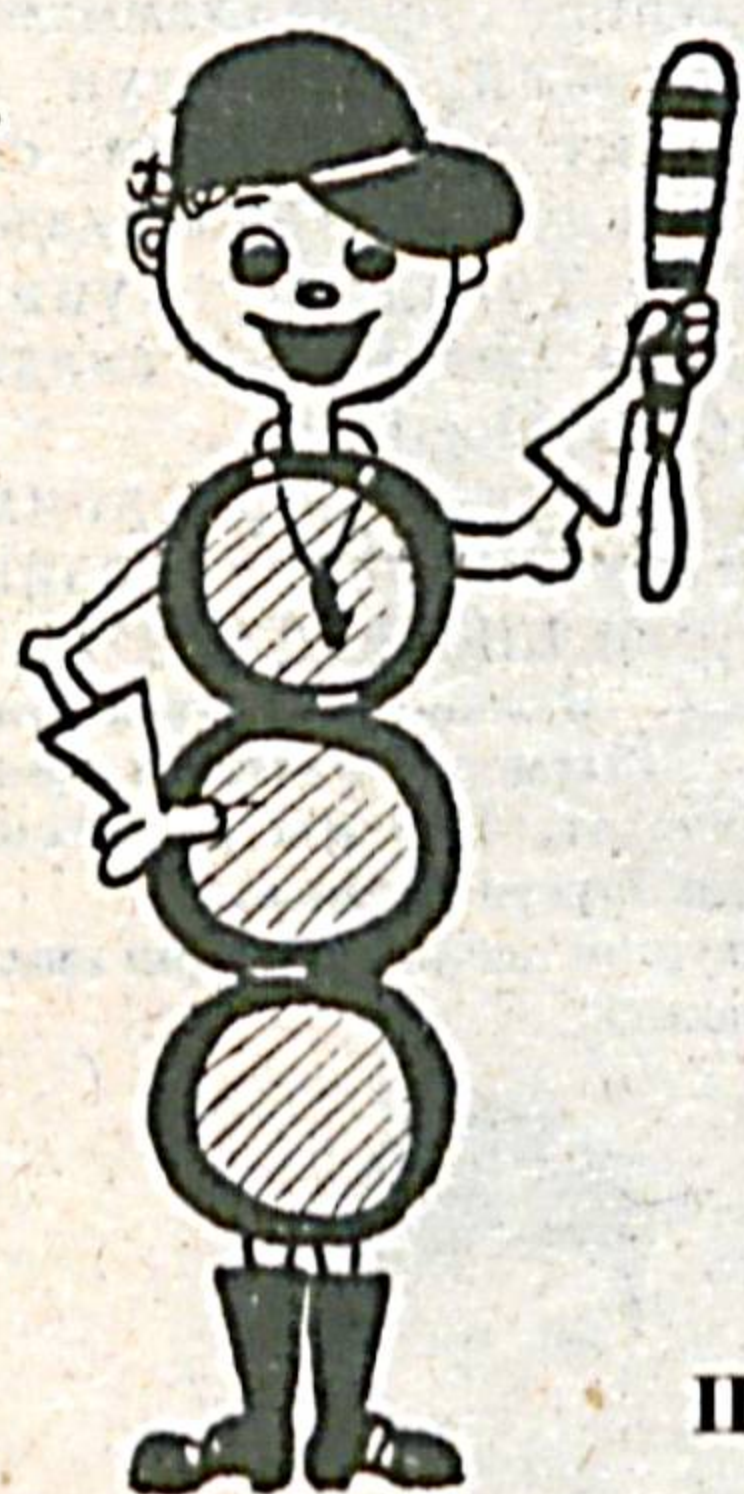
Ҳар ойда 50.000 сўм

“Худудимизда жойлашган мактабларнинг куни узайтирилган группа тарбияланувчилари озиқ-овқатлари учун давлат хўжалигимиз ҳисобидан ҳар ойда 50.000 сўмдан-пул ўтказамиз”.

Фарғона вилояти, Данғара туманидаги “Сирдарё” дала тўқаллиги директори Бердиали ака Бегматов йил бошида ана шундай ташаббус билан чиққанида ҳамма “директорнинг отасига раҳмат”, деган эди.

Раҳбар берган ваъдасида турди. 1993 йилнинг январидан бошлаб, шу кунга қадар давлат хўжалиги худудида жойлашган саккизта мактабнинг куни узайтирилган группаларда тарбияланаётган 200 нафар ўқувчининг овқатланиши учун шу хўжалик фондидан 50.000 сўмдан ажратиларди. Бу ғамхўрликдан болалар ҳам, ота-оналар ҳам беҳад мамнундирлар.

Т. ТУСНАЗАРОВ.

“СВЕТАФОР” ўйин-викторинаси давом этади

Газетамизнинг шу йил, 12 январь сонидида “Светафор-92” ўйин-викторинасининг III тур саволари эълон қилинган эди. Саволларга 70 дан ортиқ жавоб хати олдик. Бугун III тур ғолиблари ва жавоблари шунингдек, якуновчи IV тур саволларини эълон қиламиз.

III ТУР ҒОЛИБЛАРИ:

Мухайё ИСМОИЛОВА — Кўкон шаҳридаги 6-мактаб ўқувчиси.
Каромат АЗИМОВА — Самарқанд вилояти, Октош туманидаги 27-мактаб ўқувчиси.
Танзила МАҲМУДОВА — Андижон вилояти, Олтинқўл туманидаги 5-мактаб ўқувчиси.
Зебо ҚУРБОНОВА — Андижон вилояти, Олтинқўл туманидаги 5-мактаб ўқувчиси.
Мадина ИСАЕВА — Тошкент шаҳридаги 9-мактаб ўқувчиси.
Феруза ИБРОҲИМОВА — Тошкент вилояти, Тошкент туманидаги Дамарик кўчаси, 28-уй.
Саодат ИСКАНДАРОВА — Хоразм вилояти, Қўшқўпир туманидаги 35-мактаб ўқувчиси.
Феруза ва Дилбар ОСТОНОВА — Бухоро вилояти, Гиждувон шаҳридаги 1-мактаб ўқувчилари.
Абдулатиф МҲМИНОВ — Наманган вилояти, Учқўғрон

туманидаги 33-мактаб ўқувчиси.
Фозилжон УСМОНОВ — Фарғона вилояти, Богдош туманидаги 23-мактаб ўқувчиси.
Нафиса АЛИМОВА — Бухоро вилояти, Гиждувон шаҳридаги 32-мактаб ўқувчиси.

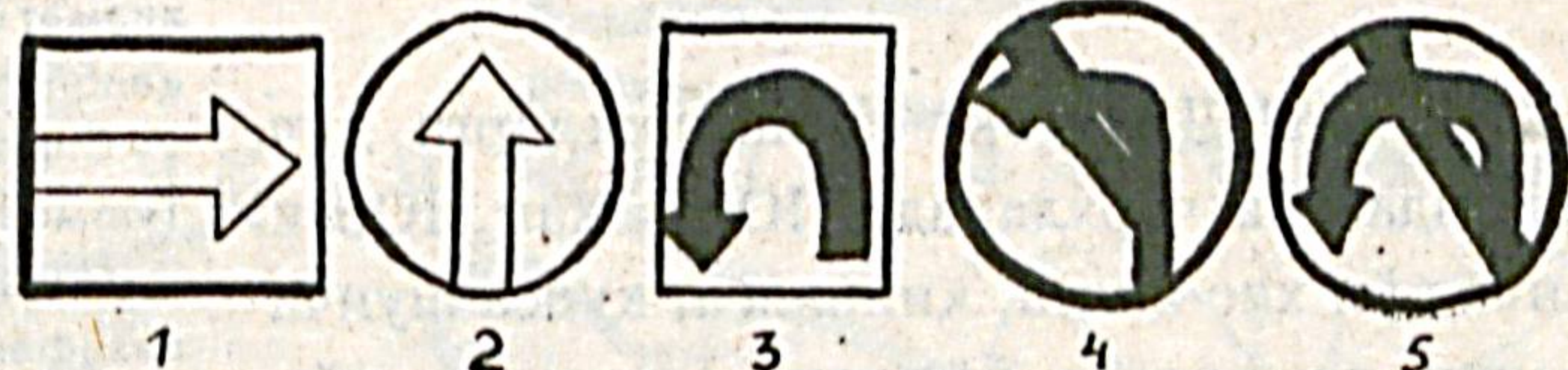
Нилуфар САОДАТОВА — Қашқадарё вилояти, Яқкабоғ туманидаги 58-мактаб ўқувчиси.
Зулхумор ЁҚУБОВА — Наманган вилояти, Косонсой туманидаги 26-мактаб ўқувчиси.
Саттор ДҲСМАТОВ — Андижон шаҳридаги 42-мактаб ўқувчиси.
Дилафрўз СОБИРОВА — Фарғона вилояти, Ўзбекистон туманидаги 1-мактаб ўқувчиси.
Нафиса МУҲАММАДАЛИЕВА — Тошкент шаҳридаги 295-мактаб ўқувчиси.
Азиз ҚАРИШЕВ — Тошкент шаҳридаги 254-мактаб ўқувчиси.

III ТУР ЖАВОБЛАРИ

1. Фурқат кўрган йўл белгиларининг биринчиси “Телефон”, иккинчиси “Овқатланиш жойи” белгилари бўлиб, улар маиший хизмат кўрсатиш жойларини кўрсатувчи йўл белгилари гуруҳига мансубдир.
2. Йўл ёқасида ўсаятган дарахт ва ўсимликлар йўл ва ундаги транспорт воситаларини кўришга халақит беради, бундай ҳолат йўлни кесиб ўтмоқчи бўлган пиедани мушкул аҳволга солади.
3. “Болалар” огоҳлантирувчи йўл белгиси йўлнинг болалар тўсатдан чиқиб қилишлари мумкин бўлган қисмига ўрнатилади. Огоҳлантирувчи белгилар шаҳарларда йўлнинг хавфли ҳисобланган қисмидан 50-100 метр олдиндан ҳам илиб қўйилади.
4. Йўқ, чунки у ҳаёт учун хавфли.
5. Темир йўл ўтиш жойларидан светофорнинг милтиловчи қизил чироғи ўчиб-ёнаётган бўлса ёки товупли сигнал берилётган бўлса ўтиш мумкин эмас.

IV ТУР САВОЛЛАРИ

1. Йўлларда ҳаракатланиш қоидаларини бузган пиедаларга ёки велосипедчиларга нисбатан қандай чоралар кўрилади?
2. Йўл ҳаракати ёш назоратчилари гуруҳи ёзги таътил даврида қаерларда тузилади ва уларнинг вазифалари нималардан иборат?
3. Аҳоли яшамайдиган жойларда тратуар бўлмаса пиедалар қаердан ва қандай юришлари керак?
4. Транспортдан шикастланиш оқибатида кишининг болдир суяги жароҳатланди. Унга қандай

биринчи тиббий ёрдам кўрсатилади?

5. Бу белгиларнинг қайси бири велосипед ҳайдовчига чапга

бурилишни тақиқлайди?

6. Велосипед ҳайдовчи ўнгга бурилмоқчи. Чорраҳага автомобиль кириб келаяпти. Велосипедчи нима қилиш керак?

“Светафор — 92” ўйин-викторинасининг материалларини Ўзбекистон Халқ таълими вазирлиги Жумҳурият ўқув-методика марказининг етакчи методисти Ф. СОДИҚОВ тайёрлаган.

ЖУМҲУРИЯТИМИЗДАГИ ЗАМОНАВИЙ ЎҚУВ ЎРИНЛАРИНИНГ БИРИ
ТОШКЕНТ ХУСУСИЙ ЭРКАК ЛИЦЕЙИНИНГ

ҚАБУЛ ИМТИҲОНЛАРИ БОШЛАНЯПТИ

Лицейимизда ўқув, ётоқхонада яшаш ва кунига тўрт маҳал иссиқ овқат шаронтига мослашган бўлиб, дарслар ўзбек, турк, инглиз тилларида юргизилади.

Химия, биология, физика, математика фанлари инглиз тилида ўқитилади.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: Тошкент хусусий эркак лицейи. Султонали Машҳадий кўчаси, Ҳамза тумани, 307-мактаб. Тел: 68.58.26

МУРОЖААТ ҚИЛИНГ: 1993 йил, 14 майгача ИМТИҲОНЛАР:

6-синфлар — 15 май соат 9.00

8-синфлар — 16 май соат 9.00

Мурожаат қиладиган ўқувчилар 2 та расм (3х4) ва баҳолар табелини олиб келишлари лозим.

Ўқувчининг табелидаги ўртача баҳолари 4 ва 5 бўлиши шарт.

Севимли фарзандимиз
КОМИЛЖОН!

10 баҳорини қаршилаган кунингда қувончларингга шерик бўлиб, эзгу ниятлар тилаб қоламиз. Бахтимизга ҳамиша соғу саломат бўл, бахтли умр кечирганингни кўриб, қувониб юрайлик!

Яхши тилаклар билан бу-вижонинг, онажонинг, дадажонинг ва синф раҳбаринг.

Жиззах вилояти, Фориш туманидаги 33-мактаб. Этамоллар оиласи.

Табриклаймиз!

ОДОБ-АХЛОҚҶА ОИД ҲАДИСЛАР

Мен икки дўст орасида — дер Тангри,
Улар дўстки меҳрим бахшида — дейди.
Бир-бирларин алдаб, тушсалар айри,
Худосиздир улар аҳдида — дейди.

Салом сўзи Оллоҳнинг номи эрур,
Кўришганинг фазли-инъоми эрур.
Салом денг. Аликсиз қолса мабодо,
Фаришталар алик олмоққа келур.

Мўминлар жисми бир, ҳамжон эрурлар,

Меҳр-муруватда ҳамқон эрурлар.
Бу танда мабодо бир дард қўзиса,
Қолган аъзойи тан дармон эрурлар.

Тангри сиғинмоқни одам-одамга,
Жоиз деса, жоиз келса бу одат.
Фарзандларга дердим: — ҳар дам, ҳар дамда,
Онангизга қараб қилинг ибодат!

Тангрининг ҳар ҳукми ҳикмат эканки
Лаънатлагай кимки тузса заволини:
Аеллар кийими кийган эркаки,
Эркаклар кийимин кийган аелни.

Сахий зотни қўллаб-қувватлар ҳар ким,
У холиққа яқин, жаннатга лойиқ.
Бахилдан Оллоҳ ва беҳишти азим,
Йироқ бўлғай, йироқ бўлғай халойиқ.

Муҳаммад ИСМОИЛ

Сирдарё вилояти, Ховос шаҳрида туғилган. Тошкент Давлат дорилфунунининг журналистика факультетида таҳсил олган.

Бадиий шов-шувларга сабаб бўлган "Тазарру саодати" шеърий тўплами муаллифи. "Тасаввур чиқиқлари" янги китоби компьютерда нашрга тайёрланмоқда. Эркин ижодкор. Бугун у газетамиз меҳмони.

Шоир бу дунёдаги барча йўллар орасидан машаққат ва изтироб йўлини танлайди. Чунки, у ўз қалбига маҳкумдир. Унинг учун энг катта ҳақиқат ҳам илоҳ тухфаси бўлган қалбдир.

Шоир ўз юрагини, имон, эътиқод, энг пок туйғулар билан тўлдириб борсагина барча дунёвий ҳалокатлар устидан руҳан голиб чиқаверади.

Мен ёш шоир Муҳаммад Исмоилнинг шеърларини ўқиб, адабиётимизда бўй кўрсатаётган янги авлод нечоғли эзгу ва юксак амалларга ҳозирланаётганига ишондим. Ва ёруғ умидлар билан тўлиб-тошган бу ёш қалбни ўз қалбимнинг қавмидан эканлигини ҳис қилдим.

Мен Муҳаммаднинг шеърларида қалб бутунлигини, иймон эркинлигини, эътиқод софлигини кўрдим. Энг муҳими — бу шеърлар ўзини ҳам, бировни ҳам алдамайди.

Инсон тирикчилигининг маънисини ҳам, файзини ҳам кўнгил илҳомидир. Зеро дил аралашмаган ҳар қандай иш оқибатсиз бўлади.

Илоҳо, эзгу умидлар билан кўлига қалам олган ҳар бир шоирнинг юзи элу юрти олдида ҳамиша ёруғ бўлсин.

Ҳалима ХУДОЙБЕРДИЕВА,
Ўзбекистон халқ шоираси.

ҲИССИЁТИ баланд кишилар ўз яқинларига садоқатли бўлишади. Ҳиссиз одамлар, эса, айрилиқнинг бутун моҳиятини англаб етмаганлари, инкор этилиш заминиди ўз шахсиятлари ётганлигини сезмаганлари сабабли аксинча — садоқатсиздирлар.

ҲАР ҚАНДАЙ онг қаршиликларга дуч келгандагина чархланади. Юрак ҳам. Юрак қанча кўп ҳис қилса, қийналса, кулса шунча сезгир ва ҳушёр бўлади. Бошидан кўп нарсаларни ўтказган одамни, бемалол узоқ яшаган одам дейиш мумкин.

ИНСОН ижод қилиши учун руҳияти бутун бўлиши лозим. Хилма-хил мавзулар, турли йўналишлар, турфа хил хис-туйғуларнинг ҳаммаси билан бир пайтда ижод қилиш парчаланган ҳаяжонни тасвирлашдай, паришон ҳаёлга мақсад топишдай мушкул. Бундан сақланиш, нуқтаи назарни жамлаш керак. Кўп нарсага интилган ҳеч нарсага эришолмаслиги, фақат умиднинг ўзи билангина вақтни ўтказиб қўйиши руҳини битта улур кучга йиғолмай, кучсиз бўлиб юравериши мумкин.

Юртимиз чироғдонлари

Инсон ўз умри давомида кўпгина яхшиликларнинг гувоҳи бўларкан. Гоҳо бировнинг жиндай мурувати сабаб, мушкулнинг анча енгиллашиб кетаркан, гоҳо бировнинг салгина ҳимоси сабаб бутун ҳаётингизда ўзгариш юз бераркан.

Бу яхшиликларнинг баъзисига ширин сўз билан жавоб қайтарсангиз, баъзисига на хизмат билан, на ҳиммат билан ҳам жавоб қайтариб бўлмас экан. Ундай кишиларни фақат қалбингизда ардоқлаб юраркансиз.

Сирдарё вилоятининг Ховос шаҳридаги 85-ўрта мактаб ўқитувчи Шамсиддин ака Туюмов ана шундай, минглаб кишилар қалбидида ардоқли инсон:

Назаримда ҳаёт соат механизмига ўхшайди. Ҳаётда ҳар бир киши ўзига белгиланган вазифани бажаради. Табиатан хассос ва ҳокисор бу одам эса қирқ йил давомида синфга янги келган болаларга ҳарф танитади, ватаннинг бир гулзори бўлмиш — мактабни танитади, она-юрт, миллат таълимини беради, тарбиялайди: А, Б, В... ОНА, О-Н-А — В-А-Т-А-Н

Бир киши қирқ йил шу иш билан шуғулланади. Умрини бағишлайди. Бутун умрни бағишлашликни эса, муболағасиз жасорат дейдилар.

Зеро, Шамсиддин ака Туюмовдаги мафтункор хислат айнан мана шунда.

Бутун умр эвазига, инсоннинг ўзи учун тоғдай-тоғдай олтидан қиммат бўлган умр эвазига, мисқолчалик тўлов сўрамай, беминнат бахшида этиши ва ҳаётда мана шунини мақом деб, вазифа деб билиши авбатта олижанобликнинг нишонасидир.

Бу бағишлов жамиятимизга катта қалб эгалари, катта илм эгаларининг етилиб чиқишига сабаб бўлди.

Шамсиддин ака Туюмов дарс бермоқда!

— А, Б, В...

— О-НА, ОНА-ВА-ТАН.

Шамсиддин ака ҳаёт дарвозаларига калитларни топширмоқда! Илк бора тўшунчамизни забт этаётган бу сўзлар, алифбо ортидаги илму маърифат оламига етакламоқда, ватанга эҳтиром, инсонларга эътилолчи муносабат уйғотмоқда.

Кўнгилда илк бора сабоқ берган ўқитувчимиз Шамсиддин акага нисбатан ташаккур тасбеҳи айланмоқда!

— Илоҳо, бизни ўз муруватлари билан, маърифатлари билан қарздор этган устозларни, барча ҳурматли кишиларнинг иймонини басаломат, ҳаётини фаровон, юзини қиёматда ёруғ қил, ажру-савобингни дариг тутма! — дегимиз келади.

Ота-она гўе боғбон,
Фарзанд — боғнинг гунчаси...

Ушбу шеърий сатрлар сен — хонадон гунчаси Шерзоджонга ҳам қутлуг айёминг кунда такрор-такрор айтилса арзийди. Негаки, аёло ўқишинг ва аёло одобинг, тенгдошларинг ва муаллимларинг катта ҳурматинг туфайли ҳаммамиз учун ардоқлисан. Бугун — хонадонимиз учун байрам: сен болаликнинг дуркун 14 ёшига қадам қўйдинг. Туғилган кунинг муносабати билан чин дилдан муборакбод этамиз!

Болалигинг баҳори доимо пойингга гуллар поендозини тўшайверсин, ШЕРЗОДЖОН!

Отанг — Йўлдош Нормурод ўғли,
онанг — Зулхумор, оналаринг ҳамда уканг Малоҳат, Наргиза ва Беҳзод. Тоғажонинг Турсун Ҳасанов.

Каттақўрғон шаҳри, Шавқий номли 16-урта мактаб.

Азиз қизимиз ДИЛДОРА!

Исминг жисмингга монанд дилдор қизсан. Сенинг 14 баҳорни қаршилаган хурсандчилик кунинг сenga оламдаги барча яхши, эзгу ниятларни тиламоқчимиз, доимо соғ бўл, омад, муваффақият, бахт умрингга ҳамиша йўлдош бўлсин. Хурсандчилик сenga ошно бўлсин.

Даданг Зоҳиджон, аянг Жамилахон, укаларинг Гулнора, Сайёра ва Умиджон. Мамарасуловлар онласи.

Андижон вилояти, Булоқбоши тумани.

Табриклаймиз!

Бош муҳаррир: Ақром БЕРДИМУРОВО.

Таҳрир ҳайъати:
Ф. ЖАЛИЛОВА, Т. КАРИМОВ, А. КЎЧИМОВ,
М. ПИРМАТОВ /масъул котиб/,
М. РАХИМБЕРДИЕВА, Ш. СУННАТОВ,
Д. ТУРАХМЕТОВА.

Таъсис этилган:
ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАР ИТТИФОҚИ
МАРКАЗИЙ ҚўМИТАСИ
Газета 1929 йил, 1 августдан
«ЛЕНИН УЧКУНИ» номи билан
чиқа бошлагани.

Газета ҳафтанинг сешанба кўни чиқади.

Маълумот учун телефон: 33-49-45

Бизнинг манзилгоҳ:
700083. ТОШКЕНТ ШАҲРИ,
ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32-УЙ.
Нашр кўрсаткичи: 64563
Чоп этиш вақти — 18.00.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Маҳкамасининг Ишлар бошқармаси ҳузуридаги "ШАРҚ" нашриёт-матбаа концерни

Газета IBM компютерида терилди ва саҳифаланди. Корхона манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 000137. Буюртма № Г—234. 57149 нусхада босилди. Ҳажми — 1 босма табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—3.

Босишга топшириш вақти 19.00. Босишга топширилди 19.00.

1 2 3 4 5 6